

Nevâ Makamı Seyri

İstanbul Belediyesi Konservatuvarı (Darül-Elhan) Türk Musikisi Talebe Cemiyeti

Ahmet Şefik Gürmeriç

Usûlü : Sofyan

[1904 - 1967]

Nevâ Makamı

- a) Durağı: Dügâh perdesidir.
b) Seyri: İnici-çıkıcıdır.
c) Dizisi: Yerinde Uşşak dörtlüsüne Nevâ perdesinde Rast beşlisinin eklenmesinden meydana gelmiştir.
d) Güçlüsü: Uşşak dörtlüsüyle Rast beşlisinin ek yerindeki Nevâ perdesidir. Üzerinde Rast çeşnili, nâdiren iniş câzibesıyla Eviç atılıp Acem perdesi kazanılarak inilirse, Bûselik çeşnili yarım karar yapılır.
e) Yeden'i: 2. çizgideki sol Rast perdesidir.
f) Donanımı: Si için koma bemolü, fa için bakiye diyezi donanıma yazılır.
g) Perdelerin T.M.deki isimleri: Dügâh, Segâh, Çargâh, Nevâ, Hüseyini, Eviç, Gerdaniye, Muhayyer'dir.
h) Makamın Özelliği: Neva makamı fazla parlak bir makam değildir. Genişleme seslerinin fazlaca kullanılmadığı bu makamda, inici seyir yapılırken Fa bakiye diyez (Evc) perdesi, bekar hale getirilerek Acem perdesi haline gelir. Neva üzerinde bu şekilde inici bir Bûselik Beşlisi meydana gelmiş olur.

Seyri:

Genellikle Neva Perdesi (Güçlü sesi) civarından seyre başlanır. Dizinin seslerinde karışık gezinilerek güçlü olan Neva perdesinde asma kalış yapılıır. Uşşak Dörtlüsünün seslerinde dolaşılarak tekrar Güçlü'de kalış gösterilir. Uşşak Dörtlüsünün sesleri ile Dügâh perdesinde tama karar verilir.

Kaynak : Türk Musikisi Nazariyatı ve Usûlleri-Kudüm Velveleleri / İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]

Sofyan Usûlü

- *) Dört zamanlıdır.
*) İki tane iki (2 +2 = 4) zamanın veya iki Nim Sofyân'ın birleşmesinden meydana gelmiştir.
*) 4/8'lik ve 4/4'lük iki mertebesi varsa da, 4/4'lük ikinci mertebeye daha çok kullanılmıştır.
*) Pışrevlerde, İlahîlerde, şarkılarda, türkülerde, oyun havalarında, kısaca özel usûl mecburiyeti olmayan hemen her formada kullanılmıştır

Sofyan Darb Usûlü

- 1 . Darb :
(Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
2 . Darb :
(Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
3 . Darb :
(Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]